

مقایسه اثرات دایمتیکون با داروی گیاهی کارمینت بر شکایات

افراد مبتلا به نفخ شکم (Flatulence)

چکیده

زمینه و هدف: نفخ شکم یکی از شکایات شایع گوارشی در افراد می باشد، بطوری که گفته می شود در حدود ۲۰٪ از افراد در سنین ۶۵-۹۳ سالگی از اتساع شکم به دنبال نفخ رنج می برند. اقدامات درمانی گسترده و متنوعی همچون تجویز داروهای شیمیایی و تغییرات رژیم غذایی در جهت بهبود افراد مبتلا به نفخ صورت می گیرد که یکی از درمان های رایج، تجویز داروی دایمتیکون می باشد. از سوی دیگر اخیراً استفاده از داروهای گیاهی در درمان عارضه نفخ مورد توجه قرار گرفته است. از این رو مطالعه حاضر، به مقایسه اثرات داروی شیمیایی رایج (دایمتیکون) با یک داروی گیاهی از خانواده نعناع (کارمینت) در عارضه نفخ می پردازد.

روش بررسی: این مطالعه به روش کارآزمایی بالینی تصادفی شده دو سو کور (Double blind randomized controlled clinical trial) بر روی ۸۲ نفر که از عارضه نفخ شکم رنج می بردند، انجام گرفت. برای این منظور و پس از تعیین معیارهای ورود و خروج، افراد به طور تصادفی در دو گروه درمانی A، شامل ۴۲ نفر تحت درمان با داروی گیاهی کارمینت (Carmint) و گروه B، شامل ۴۰ نفر تحت درمان با داروی شیمیایی رایج دایمتیکون (Dimeticone)، طبق پروتکل درمانی مشخص به مدت ۲ هفته قرار گرفتند. سپس هر یک از افراد مورد مطالعه در فواصل زمانی یک و ۳ هفته پس از شروع درمان، با مصاحبه تلفنی مورد بررسی قرار می گرفتند و اطلاعاتی در مورد شکایات مرتبط با عارضه نفخ در هر بار تماس، از افراد پرسیده می شد. نهایتاً متغیرهای گردآوری شده در فرمهای جمع آوری اطلاعات، توسط نرم افزار آماری (SPSS version 13) مورد آنالیز قرار گرفتند و از آزمون های آماری χ^2 Paired t-Test، Independent t-test، Mann-Whitney u-test و Repeated Measurement استفاده شد.

یافته ها: میانگین تغییرات وجود گاز در شکم (مقدار بهیودی)، پس از یک هفته از شروع درمان - بر اساس معیار اندازه گیری شده - در دو گروه A و B به ترتیب $(SD=1/0/8)$ و $(SD=1/1/5)$ واحد بود که این اختلاف بین دو گروه از نظر آماری معنی دار گزارش شد ($P=0/019$). ضمناً میانگین تغییرات اتساع شکم (مقدار بهیودی) نیز پس از یک هفته از شروع درمان در گروه A ($SD=0/97$)، به طور معنی داری از گروه B ($SD=1/06$)، بیشتر بود ($P=0/01$). در حالی که پیگیری افراد پس از ۳ هفته از شروع درمان و قطع پروتکل درمانی در دو گروه، نشان می داد که در اکثر موارد، اختلاف آماری معنی داری در عود شکایات در دو گروه A و B وجود نداشت.

نتیجه گیری: داروهای گیاهی خانواده نعناع (Carminatives)، از قدیمی ترین درمان های گیاهی در افراد با شکایات گوارشی به شمار می روند. از سوی دیگر، داروی دایمتیکون نیز امروزه به طور گسترده ای در درمان عارضه نفخ شکم مورد استفاده قرار می گیرد، حال آن که برخی از مطالعات، اثربخشی دایمتیکون را در کاهش گاز شکم مورد سوال برده اند. نتایج مطالعه حاضر نیز نشان می دهد که اثرات درمانی کارمینت در بهبود شکایات نفخ شکم، بویژه در کوتاه مدت، از اثرات دایمتیکون بیشتر می باشد.

کلیدواژه ها: ۱- نفخ شکم ۲- دایمتیکون ۳- کارمینت

*دکتر شهرام آگاه I

امیر شیرعلی II

نوشین صدیق II

سید محمد فرشته نژاد II

دکتر هادی صفریان III

دکتر امیر حسین وزیری III

مقدمه

شایع ترین مشکل گوارشی که سبب مراجعه بیماران به پزشک می شود، وجود گازهای روده ای می باشد^(۱)، که بر روی تمامی قسمت های دستگاه گوارش اثر گذاشته و احساس ناراحتی قابل توجهی در فرد ایجاد می کند. آروغ

این مقاله خلاصه ای از پایان نامه آقای دکتر هادی صفریان در مقطع تحصیلی پزشکی عمومی به راهنمایی آقای دکتر شهرام آگاه می باشد.

(I) استادیار و متخصص بیماری های داخلی، فوق تخصص بیماری های گوارش و کبد، بیمارستان حضرت رسول اکرم (ص)، خیابان ستارخان، خیابان نیایش، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران (*مؤلف مسؤول).

(II) دانشجوی پزشکی، عضو کمیته پژوهشی دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.

(III) پزشک عمومی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران، ایران.